

Månadsrapport till nämnd

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

Mars 2023

2023-04-17

Diarienummer: 23AFN19

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Årsprognos	7
4 Investeringsverksamhet	10
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	10

1 Resultatrapport

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
TOTALT	202301-202303	202301-202303		2022 / 2023	202301-202312
Intäkter					
Taxor och avgifter	612	611	1	-45,8%	2 445
Hysesintäkter	5 024	5 029	-5	5,0%	20 116
Statsbidrag	39 120	40 274	-1 154	-18,6%	164 056
Moms	4 719	4 180	540	40,8%	16 718
Övriga intäkter 3500;3600	3 877	1 095	2 782	78,4%	4 381
Övriga intäkter ej 3500;3600	370	483	-114	-5,9%	1 933
Övriga intäkter	8 966	5 758	3 208	51,5%	23 032
Kommunbidrag	276 703	276 703	-0	4,7%	1 106 810
Summa intäkter	330 425	328 375	2 050	1,9%	1 316 459
Kostnader					
Personalkostnader	-190 559	-184 875	-5 685	5,9%	-764 606
Inhyrd personal och konsulter	-1 493	-240	-1 253	509,6%	-961
Bidrag och transfereringar	-54 923	-59 417	4 495	-1,0%	-236 336
Köp av verksamhet och entreprenad	-57 995	-57 722	-273	18,8%	-230 886
Hyror och fastighetskostnader	-24 666	-22 921	-1 745	15,9%	-91 683
Övriga kostnader	-11 984	9 224	-21 207	11,3%	36 896
Material och förbrukning	-4 451	-3 125	-1 327	33,8%	-12 499
Fordon och transporter	-3 725	-3 335	-390	28,2%	-13 338
Måltider	-318	-319	1	-12,9%	-1 276
Avskrivningar och intern ränta	-269	-443	173	-1,9%	-1 770
Summa kostnader	-350 383	-323 172	-27 211	8,3%	-1 316 459
Resultat	-19 958	5 203	-25 161	-2884,8%	0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden mars 2023

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. mars minus 20,0 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 25,2 mnkr. Bedömningen är att nämndens tilldelade kommunbidrag inte kommer räcka för att täcka verksamheternas kostnader och intäktstapp. Nämnden arbetar med förslag till åtgärder, budgetjustering ligger på övergripande nivå för fortsatt hantering.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. mars 2023

Ekonomiskt bistånd 2,2 mnkr (feb 0,2 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Bedömningen är att ekonomiskt bistånd ökar under året, främst till följd av ökad

riksnorm, höjda kostnader för hyror och el samt beslut från nämnd att undanta tilläggsbeloppet i bostadsbidraget som inkomst vid handläggning. Denna ökning är svår att göra något åt, varför nämnden lagt högre kommunbidrag till verksamheten. Avvikelsen uppstår i stället i sektorledningen, där justeringen ligger för vidare hantering/åtgärder.

Tom mars månad är kostnaderna för ekonomiskt bistånd lägre än den bedömning som gjorts inledningsvis, vilket ger en positiv avvikelse för enheten innevarande period.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

ARBOS -0,1 mnkr (feb -0,7 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Arbetsmarknad och stöd (exkl. ekonomiskt bistånd) visar ett negativt resultat för perioden på -0,1 mnkr, som till stor del beror på statsstödsminskningar till de individer som befinner sig i de olika arbetsmarknadsanställningarna (nystartsjobb, extratjänst m.fl) och trygghetsanställningar. Därav ökar även behovet av den kommunala finansieringen för dessa då den statliga ersättningen inte har höjts i samma utsträckning.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Boende LSS egen regi -4,5 mnkr (feb -5,5 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetsområdet gör ett positivt resultat för mars månad. Avvikelsen består till största delen av OB, övertid, timtid och jour. Det härrör i sin tur från en kombination av hög frånvaro under december samt jul- och nyårshelgerna, samt behov av extravak för kunder pga sjukdom. Barnkorttids har dubbelbemanning 14 dygn/månad för ett ärende där insats enligt LSS 9:8 inte kunnat verkställas, en resurs som inte finns finansierad i budget. Gällande driftskostnader avviker IT pga förändringar i faktureringen. De

verksamheter som finansieras med kommunbidrag har endast uppräknats med 1% vilket inte täcker faktiska kostnader.

Arbetet med schema- och personalplaneringsgruppen är pausat utifrån behov inom egenregins hemtjänst.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Socialpsykiatri egen regi -1,1 mnkr (feb -0,7 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Avvikelsen består till största del av personalkostnader för inhyrda sjuksköterskor.

Verksamhetsområdet gör ett positivt resultat för mars månad. Positiv avvikelse på månadslön vilket i princip tar ut den negativa avvikelsen på timlön. De största avvikelserna utgörs av övertid och OB vid utbeordring av ordinarie personal, och för inhyrda sjuksköterskor. Gällande driftskostnader avviker IT pga förändringar i faktureringen, samt arbetskläder, larm och bevakning.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Personlig assistans egen regi -1,8 mnkr (feb -1,4 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens personalkostnader avviker mot budget dels på grund av några specifika ärenden med ändrade förutsättningar, samt hög sjukfrånvaro för årets första månader vilket bidrar till ökade personalkostnader.

Åtgärd till avvikelsen

Schemaplanering pågår varje schemaperiod. Daglig planering och samarbete pågår mellan enheterna för att fördela resurser på ett effektivt sätt. Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Personlig assistans externa utförare 0,1 mnkr (feb 1,8 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Fakturering för extern assistans släpar efter och uppbokning av kostnader har skett i mars, vilket gör att den positiva avvikelsen minskat kraftigt från föregående månad.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Förebyggande insatser och aktiviteter 2,1 mnkr (feb 1,6 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Avvikelsen inom förebyggande insatser och aktiviteter (EDV + träffpunkter) gäller främst vakanta ännu ej tillsatta tjänster. Under pandemin gick färre kunder till daglig verksamhet, flertalet är nu tillbaka och kostnader för omsorgsresor är hög.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Köp inom LSS/SoL -4,0 mnkr (feb -1,4 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Avvikelsen inom köp av plats på boende är -4,0 mnkr högre än planerat och avser främst gruppboende enligt LSS. Detta kan kopplas till att behovet av nya gruppboendestäder ökar.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Vuxenutbildning -0,7 mnkr (feb 0,3 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamheterna har under årets första månader haft lägre kostnader för köpta utbildningar än förväntat, samt lägre intäkter från riktade statsbidrag.

Personalkostnaderna är något högre än planerat och kostnader för förbrukningsmaterial

har ökat.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Effektiviseringsbehov, -20,4 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har ett generellt effektiviseringsbehov under helåret 2023 på 11 mnkr. Föregående års effektiviseringskrav om 12 mnkr har inte kunnat effektueras. Bedömningen redan i ingången av året är att nämnden inte klarar en budget i balans, utöver de generella effektiviseringskraven saknas ytterligare 58 mnkr. Totalt effektiviseringsbehov för helår uppgår till 81 mnkr.

Åtgärd till avvikelsen

Nämnden arbetar med att ta fram åtgärdsförslag för att hantera prognostiserat underskott på övergripande nivå.

Övrigt övergripande 3,5 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Kostnader för bland annat undervisning i andra kommuner är hittills lägre än förväntat (yrkesvux och yrk kom), vilket ger en positiv avvikelse mot budget på övergripande nivå.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

3 Årsprognos

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos minus 81,0 mnkr. Då prognosen innebär betydande avvikelse mot budget där det blir svårt för respektive verksamhet med stora intäktstapp/kostnadsökningar att hämta in avvikelsen via åtgärder inom verksamheten, har nämnden lagt prognostiserat underskott på toppen. Nämnden behöver arbeta fram åtgärder, nedan beskrivs

avvikelserna för respektive del. Sektorn kommer återkomma till nämnden i april med förslag till interna åtgärder för att hantera delar av underskottet parallellt med uppdaterade prognoser.

Prognos per avvikelse

Ekonomiskt bistånd, -28,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Inför 2023 är prognosen 179 mkr, dvs ökad kostnad på ekonomiskt bistånd med 19 miljoner. Orsakerna är en kraftigt ökad riksnorm (8%), höjda kostnader för hyror och el samt beslut från nämnd att undanta tilläggsbeloppet i bostadsbidraget som inkomst vid handläggning. 2022 fanns extra pott om 25 mnkr för försörjningsstöd som inte finns i år.

Dessa ökade kostnader är svåra att göra något åt. Rätten till ekonomiskt bistånd är lagstadgad och reglerad i riktlinjer och riksnorm bl a. Omvärldsfaktorer som inflation kombinerad med lågkonjunktur innebär inte någon ljusning. Förhoppningen är och fokus behöver vara att nya arbetssätt medför att fler kommer till egen försörjning.

Eftersom det handlar om prognoser behöver ytterligare analyser göras kring den förmodade årsförbrukningen efter årets första månader.

Beredskapsanställda -23,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Gävle kommun har beslutat att 2 % (tidigare 1,5%) av de anställda ska ha någon form av funktionshinder som berättigar till lönebidragsanställning från Arbetsförmedlingen (nedan kallade trygghetsanställda, TA). Ansvar och budgeten för detta har legat på fd Arbetsmarknadsenheten, numera ARBOS (Arbetsmarknad och stöd). De trygghetsanställda har sina arbetsplatser i hela kommunkoncern. En statlig finansiering har i hög utsträckning täckt glappet mellan kommunbidraget och den faktiska kostnaden för denna grupp. Denna möjlighet finns numera inte.

Det finns 159 trygghetsanställda i kommunen. Det finns ett angeläget behov att säkerställa kommunens process kring de trygghetsanställda avseende finansiering, arbetsmiljöansvar, handledarersättning, avtal och övrig administration.

LSS/SoL -3,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Budgeteringen av LSS och SoL är utmanande och kan bidra till glapp mellan budget och behov. Prognosen är högst osäker.

De senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS. Tillika kan den nya lagstiftningen rörande assistans medföra ökade kostnader, och de ansökningar som kommer i inledningen av året behöver följas av sektorn (både hur utvecklingen ser ut i Gävle, men också trender nationellt). De domar som kommer förväntas få stor betydelse för hur praxis utvecklas. Det kommer ge möjligheter till att lägga skarpare prognoser under året.

Området BoS/LSS växer och det är i dagsläget kö till samtliga verksamheter. En ny servicebostad öppnar enligt tidplan i maj.

EDV har haft ett ekonomiskt överskott flera år p g a pandemin. Även efter att stängningen upphörde 2021 så kom kunderna/brukarna inte tillbaka fullt ut och verksamheten hade under 2022 inte fullt ut nått upp till tidigare nivå. I inledningen av 2023 finns dock ett ökat tryck igen. Det finns också behov av att bygga upp en ny basverksamhet då många unga som går ut den Anpassade gymnasieskolan (tidigare gymnasiesärskolan) på gymnasieskolan till sommaren 2023 har omfattande behov. 2022 gick verksamheten 2,5 milj plus p g a ovanstående.

Priser på köpta platser utgår ifrån OPI som för 2023 innebär en höjning med 3,5 %. Denna ökning har nämnden fått kompensation för, dock utifrån 2021 års volymer. Volymerna beräknas vara högre för 2023 än 2021.

Löneökning

Kommentar till prognosen

Nämnden har endast kompenserats för 2 % löneökning, kommunal är klar och uppgår till 4,1 % samt övriga 3 %, avvikelse till följd av detta är inte medräknat i prognos.

Hyror/fastigheter -4,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Hysesökning på befintliga lokaler är beräknad till 2 % i budget, medan den faktiska ökningen nu ser ut att bli högre.

Generellt effektiviseringsbehov, -23,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Ej hanterade effektiviseringar 2022 för AFN (det som nämnden förväntades effektivisera under 2022 på generell nivå) uppgår till 12 mnkr. Förväntade effektiviseringar 2023 (det som nämnden förväntas effektivisera under 2023 på generell nivå) uppgår till 11 mnkr.

4 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,9 mnkr av den totala budgeten på 2,8 mnkr.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. mars minus 20,0 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 25,2 mnkr. Bedömningen är att nämndens tilldelade kommunbidrag inte kommer räcka för att täcka verksamheternas kostnader och intäktstapp. Nämnden arbetar med förslag till åtgärder, budgetjustering ligger på övergripande nivå för fortsatt hantering.

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,9 mnkr av den totala budgeten på 2,8 mnkr.

Prognos per avvikelse

Ekonomiskt bistånd, -28,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Inför 2023 är prognosen 179 mkr, dvs ökad kostnad på ekonomiskt bistånd med 19 miljoner. Orsakerna är en kraftigt ökad riksnorm (8%), höjda kostnader för hyror och el samt beslut från nämnd att undanta tilläggsbeloppet i bostadsbidraget som inkomst vid handläggning. 2022 fanns extra pott om 25 mnkr för försörjningsstöd som inte finns i år. Dessa ökade kostnader är svåra att göra något åt. Rätten till ekonomiskt bistånd är

lagstadgad och reglerad i riktlinjer och riksnorm bl a. omvärldsfaktorer som inflation kombinerad med lågkonjunktur innebär inte någon ljusning. Förhoppningen är och fokus behöver vara att nya arbetssätt medför att fler kommer till egen försörjning.

Beredskapsanställda -23,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Gävle kommun har beslutat att 2 % (tidigare 1,5%) av de anställda ska ha någon form av funktionshinder som berättigar till lönebidragsanställning från Arbetsförmedlingen (nedan kallade trygghetsanställda, TA). Ansvaret och budgeten för detta har legat på fd Arbetsmarknadsenheten, numera ARBOS (Arbetsmarknad och stöd). De trygghetsanställda har sina arbetsplatser i hela kommunkoncern. En statlig finansiering har i hög utsträckning täckt glappet mellan kommunbidraget och den faktiska kostnaden för denna grupp. Denna möjlighet finns numera inte.

LSS/SoL -3,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Budgeteringen av LSS och SoL är utmanande och kan bidra till glapp mellan budget och behov. Prognosen är osäker. De senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS. Tillika kan den nya lagstiftningen rörande assistans medföra ökade kostnader, och de ansökningar som kommer i inledningen av året behöver följas av sektorn (både hur utvecklingen ser ut i Gävle, men också trender nationellt).

Området BoS/LSS växer och det är i dagsläget kö till samtliga verksamheter. En ny servicebostad öppnar enligt tidplan i maj.

EDV har haft ett ekonomiskt överskott flera år p g a pandemin. Även efter att stängningen upphörde 2021 så kom kunderna/brukarna inte tillbaka fullt ut och verksamheten hade under 2022 inte fullt ut nått upp till tidigare nivå. I inledningen av 2023 finns dock ett ökat tryck igen. Det finns också behov av att bygga upp en ny basverksamhet då många unga som går ut den Anpassade gymnasieskolan (tidigare gymnasiesärskolan) på gymnasieskolan till sommaren 2023 har omfattande behov. 2022 gick verksamheten 2,5 milj plus p g a ovanstående.

Priser på köpta platser utgår ifrån OPI som för 2023 innebär en höjning med 3,5 %. Denna ökning har nämnden fått kompensation för, dock utifrån 2021 års volymer. Volymerna beräknas vara högre för 2023 än 2021.

Hyror/fastigheter -4,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Hyresökning på befintliga lokaler är beräknad till 2 % i budget, medan den faktiska ökningen nu ser ut att bli högre.

Löneökning

Kommentar till prognosen

Nämnden har endast kompenserats för 2 % löneökning, kommunal är klar och uppgår till 4,1 % samt övriga 3 %, avvikelse till följd av detta är inte medräknat i prognos.

Generellt effektiviseringsbehov, -23,0 mnkr

Kommentar till prognosen

Ej hanterade effektiviseringar 2022 för AFN (det som nämnden förväntades effektivisera under 2022 på generell nivå) uppgår till 12 mnkr. Förväntade effektiviseringar 2023 (det som nämnden förväntas effektivisera under 2023 på generell nivå) uppgår till 11 mnkr.